Tage Kristian Kristensens prædiken ved konfirmationsgudstjeneste

Taler
Tage Kristian Kristensen
Præst

Dato
29. april 2023

Sted
Sædden Kirke, Esbjerg

Omstændigheder
Prædiketekst
Salmernes Bog kapitel 37, vers 4-5

Se billede af etikken, der omtales i prædikenen, nederst på siden.

Prædikenen blev desuden holdt til konfirmationsgudstjeneste d. 30. april.

Find din glæde i Herren, så giver han dig, hvad dit hjerte ønsker. Din fremtid skal du lægge i Herrens hænder, stol på ham, så griber han ind.

Kære Konfirmander,

I dag vil jeg tale til jer om Ketchup. Nærmere bestemt vil jeg tale til jer om forholdet mellem Ketchup, Kristus og Kristendom og om, hvordan det forholder sig til jer som konfirmander og unge mennesker.

Jeg ved godt, at I ikke er små børn, men I er jo heller ikke voksne, selvom man siger, at konfirmation også er en overgang til det at blive voksen. I skal nok regne med, at I først bliver voksne for alvor, når I selv en dag får børn. Først når man får ansvaret for noget andet og for andre, end sig selv, vil man blive voksen og modnes for alvor.

Så vi begynder med en fortælling for børn, der hedder: *Osvald og gåden om ketchup*

Fortællingen handler om et af livets små mysterier: »Hvad er det med ketchup? Hvorfor vil den aldrig ud af flasken?« Dette er historiens udgangspunkt.

I fortællingen sidder Osvald med sin varme spaghetti og mangler blot

ketchuppen. Men ikke om den vil ud.

Osvald tager tallerkenen og ketchupflasken med til vennen Sørensen, som er en mester, når det gælder teknik, men ketchup-problemet er også for stort for ham.

End ikke Osvalds ven, den kloge Ib, kan finde svar i sin tykke bog, men han mener dog, at der må være tale om en naturlov, og at kun Gud kan få ketchuppen ud.

Altså involveres præsten meget modvilligt midt i aftenkaffen.

»Jeg tror ikke, jeg kan bede Gud om noget så stort,« siger præsten, »Der er mange ketchupflasker i verden. Utroligt mange ketchupflasker.«

En flue kommer ind i billedet og udløser en virkningsfuld dominoeffekt. Eller gør den? For selv om ketchuppen nu pludselig vælter ud over Osvalds spaghetti, er spørgsmålet, om det skyldes fluen, eller det faktum, at Sørensen sendte en inderlig bøn til Gud.

Historiens virkeligt store mirakel der følger med som en overraskende bonus skal ikke røbes her.

Osvald og hans kumpaners naive forundring og nysgerrighed præger denne enkle og humoristiske tekst om det uendeligt store og det uendeligt små.

*

Det var lidt om den uskyldige børnebog om *Osvald og gåden om Ketchup*. Så nu vil jeg vende mig mod en anmelder, der blev krænket af børnebogen - for det er jo så populært at blive krænket i vore dage.

Hun skriver: *"Osvald og gåden om ketchup" er en fin lille fortælling for børn med enkle illustrationer og en kortfattet tekst om en tilforladelig gåde om ketchup.*

Eller er det helt tilforladeligt, når Guds evner skal blandes ind i en ellers helt almindelig børnebog, som det er tilfældet med denne?

Når man først giver sig i kast med Osvald og gåden om ketchup, virker den på alle måder stilmæssig klassisk og indholdsmæssig meget pædagogisk korrekt.

Problemet i mine øjne opstår imidlertid, når gåden skal løses af Gud, der på den måde bliver handlingens egentlige klimaks.

Jeg kan ikke lade være at tænke: Er det rimeligt, at stærkt modtagelige børn skal have Gud blandet sammen med underholdningslitteratur?

*I sidste ende er det ærgerligt og i hvert fald betænkeligt, at man skal **forstyrres** af et muligt kristent budskab, da det **ellers** er en aldeles udmærket og opmuntrende historiefortælling for børn.*

Se det er jo et godt eksempel på, at man i nutiden er ganske berøringsangst overfor kirke og kristendom.

Man har siden 70'erne forsøgt at få Gud smidt ud af alting, af vores historie og af vores institutioner, og det foregår stadig, både i skoler og så højt som på EU-plan, hvor nogle politikere for få år tilbage foreslog at der ikke burde være kristent klingende navne for ikke at krænke nogen fra andre kulturer, eller ateister for den sags skyld. Kristendommen og den kristne arv er skrevet ud af EU's forfatning for mange år siden, dog efter en lang og heftig debat og modstand - især fra de katolske lande.

I talende stund diskuterer der i Danmark, om personen på Jellingstenen pludselig skulle være Odin og ikke Jesus, selvom Odin mig bekendt ikke havde hverken glorie, eller lyste den aronitiske velsignelse.

Men vi har fået travlt med at forsøge at omskrive vores historie og fortid, så den passer til vores verdslige ideologier.

I november sidste år holdt historielærere fra folkeskolen et stort møde i Jelling hvor mange viste sig villige til at skrotte kristendommen som fælles arv og alment dannelsesgrundlag.

Alt dette med at udviske kristendom, fælles tro, kulturarv og identitet tog for alvor fart 60′erne og 70′erne.

I et underholdningsprogram der blev sendt en fredag aften i 1970 på Danmarks dengang eneste Tv-kanal, sang sangerinden Trille sangen "Øjet".

Sangen handler om Gud, der holder øje hver gang, sangens hovedperson bevæger sig ind på noget seksuelt.

DR fik mange klager over sangen, som folk fandt forargende og frastødende. Og mange mente at sangen var en fornærmelse mod Gud.

Faktisk blev de som var ansvarlige for udsendelse hos DR anmeldt til politiet for blasfemi. De blev dog ikke dømt.

"Jeg var lille, jeg var søvnig
det var dagen, der sgu slutte
men først aftenbøn og fadervor
forinden mor ku´ putte
og der ligger man og grynter
og skal lige til at sutte
så lurer der et øje i det høje
ham gud han er eddermame svær at få smidt ud
han er streng;
men så forbandet uerfaren
han har aldrig nogensinde været barn.

Ham gud
Han er eddermame svær at få smidt ud
Han fik aldrig
Selv sat ild på sin cigar
For han ordned' jo
Maria pr. vikar."

Sådan sang Trille, men desværre Trille, Gud var barn og blev menneske ligesom os – det er jo det vi fejrer i julen .... og Gud "ordnede" ikke Maria pr. vikar – altså Josef! - for Josef vikar blev aldrig biologisk far.

Det var ifølge Bibelen Helligånden, "kærlighedens og sandhedens ånd, der knyttede jorden og himlens hjertebånd" i jomfru Marias graviditet med Jesus.

Det var standup længe før der var stand up. På internettet kan man finde billeder af Trille, hvor hun *selv* har fået sat ild på *sin* cigar – for i 70'erne røg kvinder nemlig både pibe og cigar ... for at mændene ikke skulle have denne sunde vane for sig selv.

Trille havde dog ikke fattet særlig meget af, hvad kristendom handler om, for kristendom handler allermindst om seksualitet og afholdenhed fra alt det frække, hun sang om. Det interesserer Bibelen sig ikke så meget for, så man kan sige, at Trille sparkede åbne døre ind og skød gråspurve med kanoner.

Sådan er der jo så meget! Men det er interessant at se, at man i 1970 stadig kunne blive forarget over, at en harmløs sangerinde skrev en misforstået sang om Gud og seksualitet, hvor man i dag kan blive krænket over, at Gud tænkes med i en harmløs børnebog som den jeg indledningsvis har fortalt jer om: *Osvald og gåden om ketchup*.

Ja, Gud Han er eddemame svær at få smidt ud, sang Trille ..... og det er Gud jo ganske enkelt, fordi Gud spiller en betydningsfuld rolle i hele verdens historie og dermed i *alle* menneskers historie.

Guds fortælling er menneskets historie og kristendommen har en stor og bærende betydning overalt og på mange planer i den vestlige verdens historie. Det vidste man godt i gamle dage, men i dag er det ved at gå i glemmebogen, så meget, at der i dag skrives mange interessante bøger af højtstående historikere som englænderen Tom Holland og også den danske mediemand, forfatter og musiker Kristian Leth har arbejdet meget med Bibelen som verdens vigtigste bog.

Men jeg vil gerne tilbage til temaet om ketchup, Kristus og kristendom og hvad det betyder for jer konfirmander.

Som jeg har sagt er der kristendom i stort set alt i den vestlige verden, og man kan også sagtens se det ..... hvis man ve´ det.

Se blot på den mærkat, der efterligner en etiket for det berømte ketchupmærke HEINZ.

Der står:

CATCHUP WITH JESUS. LETTUCE PRAISE AND RELISH HIM. CAUSE HE LOVES ME FROM MY HEAD TO-MA-TOES

Direkte oversat til dansk står der:

Indhent eller *følg* med Jesus / *Salat os prise og sovs* (relish er jo en syltet og kogt tilbehørssauce) *for han elsker mig fra mit hoved til tomater.*

Og det giver jo ikke så meget mening i direkte dansk oversættelse,

Men lyden af ordene på engelsk betyder:

Følg med / følg op på / indhent / lev op til Jesus. Lad os prise ham og nyde ham, for han elsker mig fra top til tå.

Det giver jo bedre mening på engelsk.

Derfor skal I konfirmander også have en flaske HEINZ tomatketchup som den her. Det er min gave til jer i år.

Den skal I have, fordi den tekst jeg indledte med at læse fra Salmernes Bog i det Gamle Testamente, det er den tekst, der refereres til på den etiket, der er på ketchupflasken og det er den tekst, der henvises til i meningen med ordene:

CATCHUP WITH JESUS. LETTUCE PRAISE AND RELISH HIM. CAUSE HE LOVES ME FROM MY HEAD TO-MA-TOES

Og I skal have denne falske med Kristus-ketchup, fordi der også er noget andet, der er helt særligt ved netop Heinz Ketchup, noget, der gør den relevant for os i dag ved jeres konfirmation, for kun HEINZ ketchup rammer de fem forskellige former for smag - saltet, sødt, surt, bittert og umami som er den femte

grundsmag. Umami er japansk og betyder velsmag.

Alle grundsmagene rammer Heinz lige i øjet, hvor det bliver umuligt at skille smagene ad og derfor glider smagsoplevelsen sammen til én smagsoplevelse.

HEINZ Ketchup har med andre ord den perfekte blanding af ingredienser - og selve livet skal jo også helst være en god og balanceret blanding af det hele, hvor mange forskellige forhold skaber en god balance i vores liv.

I den forbindelse vil jeg fortælle jer lidt om en psykolog og professor der hedder Bobby Zachariæ, for han taler i sin bog: *Opskriften på et langt liv og andre essays om sygdom og sundhed* om troen og religion som en vigtig del af livets "blandede bolcher".

Han nævner mange forskellige ting, der skal til for at opnå et godt liv, og her er nogle af de ting han nævner:

Skab positive relationer til andre mennesker.

Drop tobakken.

Spis morgenmad regelmæssigt

Lad være med at spise mellemmåltider

Hold en normal kropsvægt.

Dyrk motion i moderat omfang.

Vær aktiv så længe som muligt.

Find dig en partner.

Flyt på landet.

Anskaf dig et kæledyr.

Tag en god uddannelse

Find noget at tro på.

Få en religion, for undersøgelser fra USA viser, at troende lever længere end ikke-troende.

Ligesom Heinz Ketchup har den perfekte blanding af smag, så har psykologiprofessoren svaret på den perfekte blanding af indhold i livet, og med til det indhold hører altså at have en tro og en religion.

Det er derfor I konfirmander skal have denne flaske Heinz Ketchup hvor der på etiketten står

CATCHUP WITH JESUS. LETTUCE PRAISE AND RELISH HIM. CAUSE HE LOVES ME FROM MY HEAD TO MA TOES

For vi skal *ikke* tænke som hende, der var krænket over at Gud blev inddraget i bogen om *Osvald og gåden om Ketchup*, og vi skal ikke tænke om religion og Gud som mange gjorde i 70'erne med Trilles fjollede sang, og som mange fortsat gør i dag på grund af uvidenhed og historieløshed.

Hvad vil dem, der er modstandere af tro og religion give jer i stedet og hvad vil de byde på?

Udover ytringsfrihed, demokrati og menneskerettigheder.

Kristendom er ikke modstander af viden og videnskab, tværtimod har kirken og kristne mænd båret meget videnskab og lærdom fremad.

Men viden og videnskab er ikke nok til at give os en oplevelse af helhed og mening, for vi mennesker er krop og ånd!

Ikke blot simple kulstofforbindelser.

Dem der hævder, at vi er det, har en forsimplet forståelse af mennesket og livet, og de taler menneskelivet ned.

Kristendommen taler og tænker stort om jer. Den Taler jer op. Vurderer jer

højt.

Catch up with Jesus (...) *Cause he loves me from my head to ma toes*

Som der står på jeres Kristus ketchup flasker

Så, kære konfirmander! Det er godt at have noget at tro på.

Det I siger ja til i dag, er noget, som kan blive vigtigt for jer som tiden og livet skrider frem.

Det er også vigtig lige nu og her at høre til kirken og til Kristus.

Tro giver retning og mening og det giver en platform man kan tyde og forstå sig selv og sin verden ud fra.

Måske er én af grundene til, at så mange unge mennesker mistrives i dag, at de ikke har et sådant grundlag og at man har så travlt med at trække det grundlag væk under fødderne på dem.

Uden tro og tillid til livet og at der er mere at opnå og stræbe efter, end ting og tablets og underholdning, så dør man åndeligt:

Mennesket lever ikke af brød alene, som der står i Bibelen.

Konfirmander lever også af ketchup – Kristus ketchup

Præster siger somme tider, at man kan tale om hvad som helst i kirken og så kan man bare sprøjte lidt "Kristus ketchup" på til sidst og så kan man kalde det en prædiken.

Nu har jeg i stedet gjort Kristus-ketchup til hovedretten og ikke blot en dressing i min konfirmations-prædiken til jer, og jeg håber, at I har forstået pointen.

Amen

Kilde
Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
Konfirmationstale, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI
https://www.dansketaler.dk/tale/tage-kristian-kristensens-praediken-ved-konfirmationsgudstjeneste-2023